

1. Карпунь Н.І. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності підприємства. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/2008_628/84.pdf
2. Казаков В.В. Организационно-финансовый механизм формирования и реализации инновационной политики экономических систем // вестн. Том. Гос. Ун-та . 2012. №363. С.157-164. Научная библиотека киберленинка : <http://cyberleninka.ru/article/n/organizatsionno-finansovyy-mehanizm-formirovaniya-i-realizatsii-innovatsionnoy-politiki-ekonomicheskikh-sistem#ixzz2tusw4oq9>
3. Лукин А.Е. Налоговое стимулирование инновационной деятельности в системе государственного регулирования: Автореф. дисканд. эк. наук. - М.-2010, 30 с.
4. Соловйов В.П., Савченко О.В. Сутність та складові організаційно-економічного механізму стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2635>
5. Щеглюк С.Д. Механізми стимулювання інноваційної діяльності і концентрації ресурсів економіки регіону. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2009_5_1/087-093.pdf

МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Яров О.Ю.

Національний університет «Львівська політехніка»

В умовах сучасної ринкової економіки підприємство може успішно протистояти негативному впливу різноманітних факторів зовнішнього середовища, забезпечувати свій розвиток лише за наявності стійких конкурентних переваг. Поряд з теоретичними дослідженнями сутності конкуренції та конкурентоспроможності в економічній літературі давно обговорюється проблема практичної оцінки конкурентоспроможності.

Кількісний вимір і аналіз конкурентоспроможності є одним з актуальних завдань в системі управління підприємства. У ринкових відносинах лише підприємства, що ефективно здійснюють свою господарську діяльність, отримують реальні можливості подальшого розвитку. Це зумовлює необхідність розробки стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства, її постійного аналізу та оцінки.

Основними завданнями, що вирішуються при оцінці конкурентоспроможності підприємства, є:

- визначення рівня конкурентоспроможності на даний момент часу;
- виявлення тенденцій і закономірностей у підвищенні конкурентоспроможності за досліджуваний період;
- визначення «вузьких» місць, які негативно впливають на конкурентоспроможність організації;
- виявлення резервів, які підприємство може використовувати для підвищення своєї конкурентоспроможності [1].

Методичні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємства активно вивчаються багатьма науковцями-економістами. Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про те, що це питання є достатньою мірою висвітленим, але багатогранність діяльності підприємства та мінливість зовнішнього середовища вимагають постійного вдосконалення вже існуючих методів. Про це свідчать праці таких науковців, як М.Портер, І.Ансофф, М.Мескон, М.Альберт, Ф.Хедоури, В.Немцов, Л.Довгань, І.Ліфіц, Р.Фатхутдінов, Л.Балабанова, Ж.-Ж.Ламбен, Ю.Яковец, В.Добровенский, В.Шевелєв, А.Юданов, Н.Яшин, А.Печенкин.

Проведений аналіз позицій вітчизняних та зарубіжних вчених щодо методів оцінки конкурентоспроможності підприємств показав, що на сьогоднішній день, як в Україні, так і за кордоном не розроблені ані загальноприйняте поняття конкурентоспроможності підприємства, ані єдина номенклатура її показників, ані загальні методи їх об'єднання в один інтегральний показник. В кінцевому підсумку це створює серйозні проблеми при оцінці конкурентоспроможності та управлінні нею [1].

Крім цього, встановлено факт широкого застосування експертних методів вимірювання конкурентоспроможності підприємства, використання яких певною мірою знижує достовірність та об'єктивність результатів оцінки конкурентоспроможності, а відтак – і якість управління нею. Аналіз літератури дозволяє виділити такі основні групи методів:

1. Теорія ефективної конкуренції
2. Узагальнення думок експертів
3. Оцінка конкурентоспроможності підприємств за

конкурентоспроможністю товару

4. Розрахунок інтегрального коефіцієнта за показниками;
5. Аналіз прибутку, грошових потоків і вартості бізнесу [2].

Складність вироблення єдиного методологічного підходу оцінки та аналізу конкурентоспроможності підприємств характеризується

наступними чинниками:

1. Економічна теорія неоднозначно трактує це поняття і дає йому безліч різних і часом суперечливих визначень, кожне з яких охоплює ту чи іншу його сторону, або робить спробу його комплексної характеристики.

2. Залежно від того, ким та з якою метою проводиться оцінка конкурентоспроможності підприємства, істотно відрізняється як кількісний, так і якісний склад досліджуваних факторів.

3. Поряд з кількісними показниками все частіше в оцінці конкурентоспроможності застосовуються якісні показники, що призводить до додаткових труднощів, пов'язаних з їх кількісною оцінкою і ускладнює розробку методів порівняльного аналізу конкурентоспроможності.

4. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємств, що апробовані у світовій практиці і носять конкретний економічний характер, не використовують наукових підходів до управління (системного, комплексного тощо). Як правило, кожен підхід до оцінки конкурентоспроможності розроблений не для всіх однорідних підприємств, а для невеликої групи (часто 1-2).

5. Сформовані на вітчизняних підприємствах відділи маркетингу не можуть проводити дослідження конкурентоспроможності через відсутність відповідних фахівців і відсутність укомплектованості інформаційним, методичним та технічним забезпеченням [2, 3].

Дослідження конкурентоспроможності вимагає її кількісної оцінки і використання результатів при формуванні стратегії підприємства в умовах ринкової конкуренції.

Одним із принципових завдань є визначення основних показників, що характеризують конкурентоспроможність підприємства. З аналізу наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів, що займаються вивченням конкурентоспроможності, випливає, що при вимірі конкурентоспроможності підприємства доцільно врахувати наступні фактори:

1. потенційні можливості підприємства,
2. ступінь задоволення вимог ринку конкурентоспроможною продукцією,
3. результати його фінансово-господарської діяльності [4].

Високий рівень позитивного впливу кожного з факторів є гарантією високої конкурентоспроможності підприємства в цілому.

При оцінці результатів господарської діяльності необхідно виходити з основного принципу – конкурентоспроможність відображає продуктивність використання ресурсів. Виходячи з нього, можна стверджувати, що для забезпечення конкурентоспроможності

підприємство повинне постійно забезпечувати найбільш повне і ефективне використання наявних у його розпорядженні ресурсів.

Отже, в умовах української економіки необхідно застосовувати не окремі підходи до оцінки конкурентоспроможності, широко розповсюджені в промислово розвинених країнах, а системно-комплексні, які синтезують перераховані і враховують специфіку вітчизняних ринкових відносин.

Застосування експертного підходу при оцінці конкурентоспроможності в переважній кількості випадків виправдано і пояснюється тим, що дана задача є багатопараметричною і, як правило, є складною, важко розв'язуваною економіко-математичною моделлю, в якій більшість параметрів якісні, а не кількісні.

1. Яцура В.В., Замроз М.В. Аналіз методів оцінки конкурентоспроможності підприємств // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. – № 2. – 2011. – С. 45–53
2. Шевченко О.О. Сучасні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства // ВІСНИК КНУТД 2013 - №4 – С.136-139
3. Беляєва С.В., Зубко Т.Л. Методика визначення конкурентоспроможності підприємства // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал - 2013 - №6(44)- с.77-81
4. Погребняк Д. В. Теоретичні аспекти методів оцінки конкурентоспроможності підприємств // Економічний вісник НТУУ «КПІ» : збірник наукових праць. – 2012. – № 9. – С. 230–235.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ

Кльоба Л.Г.

Національний університет «Львівська політехніка»

Банківська система як інституційний інвестор у ринковій економіці формує ефективний механізм перерозподілу інвестиційних ресурсів, а головними причинами розвитку банківської інвестиційної діяльності є: максимізація доходності, ліквідності та платоспроможності, розширення доходної і клієнтської бази банків; зменшення ризикованості кредитних операцій та оптимізація оподаткування банківських доходів.

Професор Реверчук С.К. виокремлює три основні підходи до сутності розуміння інвестицій: технологічний, психологічний і